

Győri Ítéltábla
Pf.III.20.058/2017/4.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Gál Zoltán ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. felpereseknek** a dr. Lindmayer István ügyvéd által képviselt **alperes** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perében a Székesfehérvári Törvényszék 2016. december 19. napján kelt 15.P.20.049/2016/17. számú ítélete ellen a felperesek részéről 18. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelesek a felperesek egyetemlegesen 15 napon belül megfizetni az alperesnek 25.000,- (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla a felperesek Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasítja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperesek és az alperes között 2005. december 7. napján deviza alapon nyújtott kölcsönszerződés jött létre, amely alapján az alperes a felperesek részére 4.200.000,- Ft-nak megfelelő svájci frankot folyósított a folyósítás időpontjában érvényes, az alperes által közzétett deviza vételi árfolyamon. A felperesek a kölcsön visszafizetését az alperes által közzétett, az egyes törlesztő részletek esedékessége napján érvényes deviza eladási árfolyamon kiszámítva forintban vállalták. A THM induló mértékét 7,29%-ban határozták meg.

A szerződés 13. pontjának 4. bekezdése tartalmazta, hogy: „Az Adós(ok) kifejezetten nyilatkoznak, hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen Kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a Kölcsön fedezet pedig nem Deviza forrás, megértette, és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni az e szerződésben meghatározott Kölcsön összeget, illetve igényli a Deviza nyilvántartást.”

A kölcsönszerződés mellékletét képezte a 2005. december 7. napján kelt Kockázatfeltáró nyilatkozat és az ahhoz tartozó Tájékoztató a devizaalapú ingatlanfedezetű személyi hitelek árfolyamkockázatáról elnevezésű okirat.

A Kockázatfeltáró nyilatkozat aláírásával a felperesek kijelentették, hogy tudomással bírnak, és megértették az alábbiakat:

„Tudomásom van arról, hogy a deviza alapú ... Üzleti feltételű lakáshitel konstrukció (a továbbiakban: Konstrukció) során felmerül a forint/svájci frank árfolyammozgásából adódóan a veszteség kockázata.

Ennek megfelelően a Bank a részemre az alábbi tájékoztatást adta, amelyet figyelembe vettem a Konstruksióra vonatkozó Szerződés megkötésekor:

Tisztában vagyok azzal a ténnyel, hogy a Konstrukció ki van téve a devizaárfolyamok piaci mozgásának.

Tudomásom van arról, hogy az általam kötött szerződés futamideje alatt a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen (azaz a folyósítás/ok/ napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül) változása esetén a svájci frankban megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet, és ezzel az árfolyamváltozásnak ki nem tett forint alapú hitelekhez képest fokozott kockázatot vállalom.

Tudomással bírok arról, hogy a svájci frankban fennálló aktuális kölcsöntartozás forintban számított összegének és a Kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlanon forintban megállapított fedezeti értékének aránya a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen változása esetén a Bank Konstruksióra vonatkozó Hirdetményében előírt hitel/fedezet arányt meghaladhatja. Tudomásul veszem, hogy ebben az esetben a Bank további biztosítékokat követelhet, illetve a Kölcsönt forint alapú kölcsönné konvertálhatja a hitel/fedezeti arány további romlásának elkerülése érdekében.

Tudomásom van arról is, hogy a jelen Kockázatfeltáró Nyilatkozat csak figyelemfelkeltő és a Konstrukció jellegéből adódóan nem tartalmazhatja az ügyletkötés során jelentkező valamennyi kockázatot és veszélyforrást."

A Kockázatfeltáró Nyilatkozat mellékletét képező tájékoztató ismertette az árfolyamkockázat lényegét, és tartalmazta, hogy (...) "Ebből adódóan a törlesztő részletek megfizetésével kapcsolatos, a deviza átváltásból eredő esetleges árfolyamkockázatot, vagy árfolyam nyereséget - ami a forintban számolt törlesztés tekintetében okozhat növekedést, de csökkenést egyaránt - teljes egészében az ügyfél viseli, illetve élvezi. (...)"

A Tájékoztató ezt követően táblázatos formában, egy példán keresztül (10 éves futamidőre felvett 10 millió Ft összegű kölcsön alapulvételével) mutatta be, hogy az euro és a svájci frank alapú kölcsönök törlesztő részletei hogyan alakulhatnak az árfolyamváltozás hatására, illetve azt a megállapítást tartalmazta, hogy a svájci frank alapú hitelek árfolyama kevésbé ingadozó, mint az euro alapú hiteleké. Majd a Tájékoztató a deviza alapú és a forint alapú hitelt hasonlította össze táblázatos formában abból a szempontból, hogy a forint árfolyamának esetleges romlása mellett is érdemes-e a deviza alapú konstrukciót választani.

Ezt követően a Tájékoztató az alábbi összegzést tartalmazta: „A jelenlegi magas forintkamatok és alacsony devizakamatok eredőjeként a devizahitelek törlesztő részletei az árfolyamkockázattal számolva is kedvezőbbek, amennyiben a valószínűsíthetően nem kiugróan változó makrogazdasági folyamatokból indulunk ki.

A devizában felvett hitel esetén az ügyfélnek a folyósításkori árfolyamhoz képest erősödő forint esetén kedvezőbb, azaz csökkenő összegű törlesztő részleteket kell megfizetnie forintban, hiszen adott deviza-törlesztő részletnek megfelelő devizát kevesebb forintért szerezhet meg.

Ugyanez fordítva is igaz: gyengülő forint esetén több forint szükséges ugyanazon deviza-törlesztő részletnek megfelelő deviza megvásárlásához, így az ügyfélnek a korábbihoz képest valamivel magasabb összegű forint fedezetet kell biztosítani a számláján.

Nem speciálisan a devizaalapú hitelekre vonatkozó, megfontolandó szempont az is, hogy a hosszabb lejáratú hitelek esetén a hitel futamideje - ami 10-20 év is lehet - alatt mind a Ft, mind a devizakamatok is változhatnak: emelkedhetnek is, csökkenhetnek is, ami szintén befolyásolhatja a törlesztő részletek nagyságát."

A perbeli kölcsönszerződés a 2014. évi XXXVIII. törvény (jogegységi törvény) hatálya alá tartozik, a felek között a 2014. évi XL. törvény (elszámolási törvény) szerinti felülvizsgált elszámolás rendelkezésre áll.

A felperesek a módosított keresetük szerint elsődlegesen a szerződés semmisségének megállapítását, jogkövetkezményként pedig a szerződés érvényessé nyilvánítását kérték azzal, hogy a bíróság 164,75,- Ft-os svájci frank árfolyamon számolva az egyes törlesztő részletek havi összegét 34.738,- Ft összegben határozza meg, és állapítsa meg, hogy a fentiek alapján a felpereseknek 2016 áprilisáig 753.496,- Ft túlfizetése keletkezett. Kérték ezen összeg visszafizetésére kötelezni az alperest.

Az elsődleges kereseti kérelmüket egyrészt arra alapították, hogy a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat a Hpt. 203.§-ában előírt követelményeknek nem felelt meg, nem volt alkalmas a konstrukcióban rejlő kockázat feltárására. Az árfolyamváltozás hatásai kimutatásának hiányát sérelmezte.

A felperes a perbeli szerződés jóerkölcsbe ütközését is állították. E körben kifejtették, hogy már a szerződés megkötésekor is közismert volt az a tény, hogy a svájci frank bármilyen gazdasági vagy politikai válság hatására erősödik, a kelet-európai valuták pedig gyengülnek, így - mivel az alperes tisztában volt az alapvető makrogazdasági folyamatokkal - ezzel a konstrukcióval csak nyerni tudott. Álláspontjuk szerint az alperes a fenti folyamatban rejlő kockázatot igyekezett negligálni, sőt, azok ellenkezőjéről igyekezett meggyőzni a felpereseket.

A szerződés színlelettségére is utalt, e körben a devizaforrás hiányára hivatkozott.

Álláspontja szerint a perbeli ügylet a 2001. évi CXX. Törvény 319.§ (2) bekezdése szerint tőzsdei ügyletnek minősül, amelynek lebonyolítására az alperes nem is rendelkezett engedéllyel.

A szerződés Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjába ütközésére is hivatkoztak. Álláspontjuk szerint az árfolyamrész költség, amely azonban a THM-ben nem került feltüntetésre.

A felperesek a másodlagosan előterjesztett kereseti kérelmükben kártérítés címén 3.616.578,- Ft megfizetésére kérték kötelezni az alperest arra hivatkozással, hogy az alperes árfolyamkockázatra vonatkozó valótlan tartalmú tájékoztatása miatt a fenti összeggel többet fizettek meg a felperesek a kölcsön törlesztése során.

A felperesek az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmet is előterjesztettek arra hivatkozással, hogy a 2014. évi XL. törvény (elszámolási törvény) 37.§ (1), (2) bekezdése és a 37/A.§ (1) bekezdése alaptörvény-ellenes. Álláspontja szerint az elszámolási törvény hivatkozott rendelkezési és a Pp. 3.§ (2) bekezdése között alkotmányosan fel nem oldható normakollízió áll fenn, továbbá korlátozzák a fogyasztók igényérvényesítési jogát azzal, hogy utólag kizárják a csak megállapítási kereset előterjesztésének lehetőségét. Továbbá álláspontjuk szerint a hivatkozott rendelkezések tartalma nem világos.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsődleges kereseti kérelem körében vitatta a felperes azon állítását, amely szerint a szerződéskötéskor eljáró alperesi alkalmazott irányította volna a felpereseket a devizaalapú szerződés megkötése felé. Kifejtette, hogy a szerződés megkötése a felperesek önálló döntése volt, és a kedvezőbb kamatkondíciók miatt választották ezt a konstrukciót.

A 6/2013. Polgári jogegységi határozatra hivatkozva kifejtette, hogy a devizaforrás meglétének vizsgálata a perben szükségtelen, a devizaszerződések önmagukban amiatt, hogy az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütköznek jogszabályba, nem ütköznek nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződések, nem irányulnak lehetetlen szolgáltatásra és nem színlelt szerződések.

Álláspontja szerint a perbeli szerződés nem minősül tőzsdei ügyletnek, így a felperes ezirányú okfejtései sem relevánsak.

A felperesek megtévesztés körében kifejtett érvelésére előadta, hogy a felperesek a kedvezőbb kamatozás miatt maguk választották a deviza alapú kölcsönt, ezért megalapozatlan a megtévesztésre hivatkozásuk is, továbbá a szerződés e címen történő megtámadásának határideje már eltelt.

A THM körében kifejtette, hogy annak meghatározása a THM rendelet előírásainak megfelelt, továbbá a 2/2014. Polgári jogegységi határozatra hivatkozva előadta, hogy az árfolyamrés, mint költség feltüntetésének hiánya a THM-ben nem eredményezi a szerződés Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjába történő ütközését.

Végül az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás körében arra hivatkozott, hogy a tájékoztatás megtörténtét okirat igazolja. Az megfelelt a Hpt. és a 6/2013. Polgári jogegységi határozat követelményeinek, érthető és világos volt, és az is kiderült belőle, hogy a kedvezőtlen változásnak nincs felső határa. Hangsúlyozta, hogy a tájékoztatásnak nem kellett kiterjednie a változás mértékére és irányára.

A felperesek másodlagos kereseti kérelme álláspontja szerint teljes egészében megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéltével a keresetet elutasította, és egyetemlegesen kötelezte a felpereseket az alperes részére 180.800,- Ft perköltség 15 napon belüli megfizetésére.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a szerződés jóerkölcsbe ütközését, színlelt jellegét, tőzsdei ügyleti jellegét, valamint a devizaforrás meglétének vizsgálatát érdemben nem végezte el a 6/2013 PJE határozatra tekintettel.

Az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás vizsgálatát a 2/2014 PJE határozat iránymutatásai szerint tette meg. Ennek eredményeként akként foglalt állást, hogy a tájékoztatás megfelelt a szerződéskötéskor hatályos Hpt. rendelkezéseinek. Tartalmazza, hogy az árfolyamváltozás milyen hatással van a törlesztő részlet összegére. Kitér arra, hogy az árfolyam emelkedés akár jelentős is lehet, továbbá felhívja az adósok figyelmét, hogy amennyiben egy bizonyos mértéket meghalad, úgy az adósnek további fedezetet kell biztosítania.

Kifejtette, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani azon állításukat, hogy a szerződéskötéskor jelenlévő alperesi alkalmazottól olyan tartalmú tájékoztatást kaptak, amely szerint az árfolyamváltozás csak minimális mértékű lehet, kicsi a kockázata a jelentős árfolyam emelkedésnek. Rögzítette, hogy a felperesek - a szerződéskötésben közreműködő alperesi alkalmazotton kívüli - további tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát egyrészt az időmúlás miatt, másrészt azért utasította el, mert a felperesek nyilatkozata szerint a szerződéskötéskor kizárólag a már meghallgatott tanúval egyeztettek.

Hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pf.I..../2013. számú ítéletére, amely a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat vonatkozásában megállapította, hogy az korrekt, teljes körű, a jogszabályi előírásokat meghaladó tájékoztatást tartalmaz.

A felperesek másodlagos kereseti kérelmét jogalap - az árfolyamkockázat kikötése tisztességes volt - hiányában utasította el.

Mindezek alapján a felperesek keresetét elutasította, és a pereszes felpereseket kötelezte a perköltség megfizetésére.

A felperesek Pp. 155/B.§-a szerinti kérelmét arra hivatkozással utasította el, hogy a felperesek álláspontjával ellentétben az elszámolási törvény támadott rendelkezései éppen a fogyasztók érdekét szolgálják, külön perindítás nélkül orvosolták a szerződések hibáinak következményét.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a keresetüknek történő helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását kérték.

A Pp. 155/B.§-a szerint kérték, hogy az ítéletábra kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a jogegységi és az elszámolási törvény alaptörvény-ellenességének vizsgálata céljából.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, mellőzte annak a ténynek a rögzítését, hogy az alperes félretájékoztatta a felpereseket. Pontosan tisztában volt a devizaárfolyam valós veszélyével, ennek ellenére azt a hamis információt közölte a felperesekkel, hogy a CHF/HUF árfolyamában lényeges változás hosszú távon sem várható.

Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a döntését kizárólag 2005 decemberét követően kelt jogszabályokra és eseti döntésekre alapította.

Hangsúlyozták, hogy a devizaforrás hiányára történt hivatkozása körében többléteényállást állítottak (beszámolókat csatolásával kívánták igazolni, hogy az alperes nem rendelkezett a szükséges devizaforrással), ezért ezt vizsgálania kellett volna az elsőfokú bíróságnak a 6/2013. PJE III.2. pontja alapján.

Sérlemeztek, hogy az elsőfokú bíróság arra hivatkozással nem adott helyt a további tanúk meghallgatása iránti bizonyítási indítványuknak, hogy ezek a személyek az időmúlás miatt már úgysem emlékeznének a perbeli ügylet körülményeire.

Hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet nem megfelelően osztotta ki. Álláspontjuk szerint, mivel az alperes a felpereseket félretájékoztatta, az árfolyamkockázatot negligáló nyilatkozatot tett, őt terhelte volna a tájékoztatás megfelelősege körében a bizonyítás.

Az elsőfokú bíróság kizárólag a tájékoztatás elégtelen voltának bizonyítására hívta fel a felpereseket, a szándékos megtévesztés körében bizonyítás felvételére nem került sor. Az elsőfokú bíróság emiatt a kereseti kérelmet sem merítette ki, különösen a másodlagos kereseti kérelem tekintetében.

Az alperes részére megállapított perkoltség összegét eltúloztottnak ítélték.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a tényállás nem hiányos, a felperesek sem tényállási részt kérnek rögzíteni az ítéletben, hanem jogi értékelést.

Elutasította azt a felperesi állítást, mely szerint az alperes a felperest szándékosan félretájékoztatta. Hangsúlyozta, hogy a jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, az valótlán állításokat nem tartalmazott, a tájékoztatásból pedig a felperesek számára is egyértelmű volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őket terheli, és annak nincs felső határa.

A devizaforrás meglete körében előadta, hogy a felperesek valós többléteényállási elemre nem hivatkoztak, az éves beszámoló fogalmilag nem alkalmas a perbeli kölcsönszerződés tekintetében egyedi többléteényállási elemként történő értékelésre.

Álláspontja szerint a tanúbizonyítási indítvány elutasítása is helytálló volt, a felperesek maguk sem tudták meghatározni, hogy a meghallgatni kért tanúkkal mit kívánnak bizonyítani.

A bizonyítási teher kiosztása a jogszabályoknak megfelelt, a szándékos megtévesztésre vonatkozó hivatkozást pedig a felpereseknek kellett volna megtennie. Ennek ellenére a felperesek kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy „külön kereseti jogcímet nem jelent a megtévesztés, tehát erre vonatkozóan kereseti követelést nem kíván előterjeszteni a felperes”.

Arra is kitért, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet kimerítette, a másodlagos kereseti kérelem tekintetében is kifejtette az elutasítás indokát.

A perkoltség eltúlozt mértékére vonatkozó felperesi hivatkozást is alaptalannak találta.

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak ítélte.

Az ítéletábra a felperesek Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmét az alábbiak miatt utasította el.

A jogintézmény a bírósági szervezeti hierarchiától független eszköz minden bíróság kezében, amennyiben az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányossága tekintetében aggálya támad.

Az ítéletábra álláspontja szerint az, hogy a törvény érintett rendelkezései a Pp.-től eltérő, speciális eljárásjogi rendelkezések alkalmazását írják elő, nem eredményezik a fogyasztók jogainak sérelmét. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperesek az elsőfokú bíróság 2014. évi XL. törvény 37.§ (1) bekezdése szerinti hiánypótlási felhívásának eleget tettek, a hiánypótlási felhívás miatt őket az eljárás során hátrány nem érte.

Mindezek alapján az ítéletábra a felperesek kérelmét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok alapján a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi álláspontja is megalapozott.

A felperesek elsődlegesen arra hivatkozással kérték a szerződés érvénytelenségének megállapítását, hogy az alperestől az árfolyamkockázat tekintetében nem kaptak megfelelő tartalmú, illetve téves tartalmú tájékoztatást kaptak. Másrészt a szerződés jóerkölcsbe ütközését, színlelt voltát, illetve a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjába ütközését állították. Arra is hivatkoztak, hogy a perbeli ügylet tőzsdei ügyletnek minősül, amely lebonyolítására az alperes nem rendelkezett engedéllyel. Másodlagos kereseti kérelmükben az alperes kártérítés megfizetésére kötelezését kérték.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmét maradéktalanul, mindenre kiterjedően elbírálta.

A felperesek hivatkozásával ellentétben az elsőfokú eljárás során értékelést és bizonyítást nyert, hogy az alperes az árfolyamkockázat tekintetében nem tévesztette meg szándékosan a felpereseket. E körben a tanúként meghallgatott alperesi ügyintéző vallomását fogadta el az elsőfokú bíróság. Téves azon felperesi fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú eljárásban ez a hivatkozás értékelés nélkül maradt.

Az elsőfokú bíróság a szerződés jóerkölcsbe ütközés tekintetében is kifejtette álláspontját. Kitért arra, hogy az nem színlelt, továbbá megállapította, a perbeli ügylet nem minősül tőzsdei ügyletnek. A devizaforrás meglétének hiányára tett felperesi érvelést is értékelte. Az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelem elutasításának indokát is kifejtette.

Téves a felperesek azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság megsértett a Pp. 213.§ (1) bekezdésében foglaltakat.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, és nem hiányos.

A felperesek a fellebbezésükben a tényállás kiegészítését kérték az alábbi megállapítással:

„Alperes a mellékletben arról tájékoztatta a Felpereseket, hogy a Svájci Frank a Forinttal együtt mozog, a jövőben is elképzelhetetlen, hogy a táblázatban bemutatottnál az árfolyam eltérés nagyobb lenne, mely eltérés gyakorlatilag egy technikai összeg, mely kétirányú változások gyakorlatilag semlegesítik egymást. A tájékoztatással szemben megállapítható, hogy a szerződést megelőző 20 évben a Svájci Frank pontosan 300%-t erősödött a Forinthez képest.”

Az ítéletábra osztotta az alperes azon álláspontját, hogy a fenti megállapítás rögzítésével a felperesek gyakorlatilag a saját álláspontjuk, és nem tényállási elem rögzítését kérik. A hivatkozott melléklet nem tartalmazza az idézett megállapítást.

Az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a devizaforrás meglétének vizsgálta szükségtelen.

Helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság a 6/2013. Polgári jogegységi határozatban foglaltakra, mely szerint annak vizsgálata, hogy egy konkrét szerződés mögött van-e devizaforrás, lehetetlen, és egyben szükségtelen is.

A fentiekre figyelemmel ennek tényét a felperesek által állított többlettényállási elem mellett sem kellett vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság helytállóan minősítette a perbeli szerződést kölcsönszerződésnek, a felperesek ezzel ellentétes álláspontja - mely szerint a perbeli ügylet tőzsdei ügylet - minden alapot nélkülöz. A felperesek is akként nyilatkoztak (11. sz. jkv. 2. oldal), hogy a perbeli ügylet kapcsán a céljuk kölcsön felvétele volt.

A felperesek fellebbezési álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet nem megfelelően osztotta ki. Hangsúlyozták - mivel a kockázatfeltáró nyilatkozat hiányos volt - az alperesnek kellett bizonyítania a megfelelő tájékoztatás megtörténtét.

A felperesek fenti hivatkozása nem helytálló.

Az alperest a tájékoztatás megtörténtének bizonyítása terhelte, amelynek a Kockázatfeltáró nyilatkozat és melléklete csatolásával eleget tett.

Azt, hogy a tájékoztatás nem volt megfelelő, illetve hogy a felperesek a pénzügyi intézménytől, annak képviselőjétől az árfolyamváltozás várható alakulásáról, maximális mértékéről konkrét, hitelt érdemlőnek tűnő, később azonban tévesnek, valótlannak bizonyult tájékoztatást kaptak, a felpereseknek kellett bizonyítania. (2/2014. PJE)

Az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően osztotta ki a bizonyítási terhet, így a felperesek téves bizonyítási teher kiosztására vonatkozó fellebbezési érvelése nem helytálló.

Az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróság azon érvelését, hogy a kölcsönszerződés érvénytelensége a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerint nem volt megállapítható. A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti kereset nem lehet alapos abból az okból, hogy a THM nem tartalmazza az árfolyamrést, mert az e jogszabályhelyre alapított semmisség csak egy egyébként tisztességesnek minősülő feltétel hiányának a következménye lehet (2/2014. PJE). Az árfolyamrés kikötése pedig a 2014. évi XXXVIII. törvény 3.§ (1) bekezdése szerint, a törvény erejénél fogva tisztességtelen.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy a az alperes a Hpt. 203.§ (1), (6) és (7) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének eleget tett.

A Kockázatfeltáró nyilatkozatot a felperesek átvették, aláírásukkal igazolták, hogy az abban foglaltakat megismerték, és megértették.

A tájékoztató a kockázat tényének árfolyamváltozással való összefüggéseire, lehetséges következményeire is kiterjed, konkrét figyelmeztetést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy kedvezőtlen árfolyamváltozás esetén növekedni fog a törlesztő részlet összege. A tájékoztatás tartalmából nem lehet a kockázat korlátozottságára sem következtetni, sőt a tájékoztató melléklete kifejezetten tartalmazza is, hogy az árfolyamkockázatot teljes egészében a felperesek viselik.

A tájékoztató tehát az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára minden tekintetben világos és érthető.

A peres eljárás során a II.r. felperes maga is akként nyilatkozott, hogy a kockázat fennállásával tisztában volt, de nem gondolt rá, és neki senki nem is mondta, hogy az jelentős is lehet. (11. sz. jkv. 3. oldal 3. bekezdés)

E körben az ítélet tábla kiemeli, hogy az alperest nem terhelte az árfolyamváltozás irányára, mértékére is kiterjedő tájékoztatás kötelezettsége.

Az eljárás során az sem nyert bizonyítást, hogy az alperesi alkalmazott az írásbeli tájékoztató tartalmával szemben a felperesek részére az árfolyamkockázatot elbagatellizáló, olyan tájékoztatást nyújtott, amely alapján a felperesek alappal gondolhatták azt, hogy az árfolyamkockázat nem valós. A szerződéskötésben közreműködő alperesi alkalmazott tanúvallomása a felperesek fenti állítását nem támasztotta alá.

A felperesek a fellebbezésükben sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek további tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát alaptalanul utasította el.

A Pp. 3.§ (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítási indítványhoz nincs kötve.

A felperesek a szerződés megkötésének körülményeire, a felperesek részére nyújtott szóbeli tájékoztatásra vonatkozóan indítványozták további tanúk meghallgatását.

Ugyanakkor a felperesek maguk is úgy nyilatkoztak, hogy a szerződés megkötése során mindvégig a már meghallgatott **Kné F.Cs.** tanúval egyeztettek.

A fentiek miatt - mivel a szerződéskötés során kizárólag a már meghallgatott tanú működött közre - a további tanúk meghallgatásától érdemi eredmény nem volt várható. Ezért megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság az erre irányuló felperesi indítványt.

Mindezek alapján a jogszabályi követelményeknek megfelelő tájékoztatásra figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a szerződés árfolyamkockázatát a felperesekre hárító rendelkezése nem tisztességtelen.

A fentiek miatt az árfolyamkockázatot a felperesek viselik, így a felperesek másodlagos, kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelme sem lehet megalapozott. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el az erre irányuló másodlagos kereseti kérelmet.

Nem alapos a felperesek elsőfokú perköltség mérséklésére vonatkozó fellebbezési érvelése sem.

Az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) 3.§ (2) bekezdése a) pontja szerint megállapítható ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a felpereseket, amelynek mérséklésére a rendelet 3.§ (6) bekezdése szerint csak indokolt esetben van lehetőség.

Az ítélet tábla álláspontja szerint nem merült fel a munkadíj mérséklésére okot adó körülmény. Az alperesi jogi képviselő részletesen kimunkált, terjedelmes ellenkérelmet, és beadványokat terjesztett elő, az ügyben megtartott három érdemi tárgyalás közül kettőn megjelent.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint megállapított, és a (6) bekezdése alapján - mivel az ügyben tárgyalás tartására nem került sor - mérsékelt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget azzal, hogy az alperesi képviselő nem Áfa-alany.

Győr, 2017. május 22.

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Világi Erzsébet sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó